

Комисия за енергийно и водно регулиране (Р България)
Регулаторен орган за енергия, отпадъци и води (Р Гърция)

Съвместно решение на енергийните регулаторни органи за
изменение на Тарифен кодекс на IGB, приложение А към
Мрежовия кодекс за междусистемен газопровод Гърция –
България

Август 2026 г.

I. Като се има предвид, че:

1. Междусистемната връзка Гърция – България „IGB“ (газопровод IGB) е разположен на територията на повече от една държава-членка на Европейския съюз, а именно: Република България и Република Гърция.

2. На 17.07.2017 г. „Ай Си Джи Би“ АД е подало в Комисията за енергийно и водно регулиране на Р България (КЕВР) и Регулаторния орган за енергия на Гърция (РАЕ) (от м. април 2023 г. с ново наименование Регулаторен орган за енергия, отпадъци и води, РОЕОВ) „Заявление съгласно член 36 от Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО (Директива 2009/73/ЕО) за междусистемната връзка Гърция – България“. Заявлението съдържа искане за освобождаване от изискванията за достъп на трети страни, регулирани цени и отделяне на собствеността по отношение на междусистемна връзка Гърция – България (газопровод IGB).

3. КЕВР и РАЕ с Решение № Р-ВО-1 от 29 май 2018 г., съответно с Решение № 483 от 29 май 2018 г. са приели „Съвместно становище на националните регулаторни органи относно заявлението за освобождаване на „Ай Си Джи Би“ АД - Комисия за енергийно и водно регулиране (България) и Регулаторен орган за енергетика (Гърция)“, за предоставяне на „Ай Си Джи Би“ АД на освобождаване от изискванията за достъп на трети страни, регулирани цени и отделяне по собствеността за срок от 25 години, считано от датата на търговска експлоатация (ДТЕ) на газопровод IGB. Решенията на националните регулаторни органи (НРО) са нотифицирани пред Европейската комисия.

4. На 25 юли 2018 г. Европейската комисия е приела Решение С(2018) 5058 final относно освобождаването на междусистемна връзка Гърция – България от изискванията за достъп на трети страни, регулирани цени и отделяне на собствеността.

5. КЕВР и РАЕ с Решение № Р-ВО-2 от 8 август 2018 г., съответно с Решение № 768 от 8 август 2018 г. са приели „Окончателно съвместно решение на националните регулаторни органи относно заявлението за освобождаване на „Ай Си Джи Би“ АД“ (по-нататък „Окончателното съвместно решение“) в съответствие с решението на Европейската комисия.

6. „Окончателното съвместно решение“ е изменено, както следва:

6.1. КЕВР и РАЕ с Решение № Р-ВО-1 от 20 март 2020 г., съответно с Решение № 568 от 12 март 2020 г. са изменили „Окончателното съвместно решение“ по отношение на дата на търговска експлоатация (ДТЕ), като са приели, че газопроводът IGB ще влезе в експлоатация не по-късно от 31 декември 2020 г. (целева ДТЕ) и не по-късно от 1 юли 2021 г.

6.2. КЕВР и РАЕ с Решение № Р-ВО-1 от 20 май 2021 г., съответно с Решение № 424 от 13 май 2021 г. са изменили „Окончателното съвместно решение“ по отношение на ДТЕ, като са приели, че газопроводът IGB ще влезе в експлоатация не по-късно 1 юли 2022 г.

6.3. КЕВР и РАЕ с Решение № Р-ВО-3 от 30 септември 2022 г., съответно с Решение № 742 от 29 септември 2022 г. са изменили „Окончателното съвместно решение“ по отношение на ДТЕ, като са приели, че газопроводът IGB ще влезе в експлоатация не по-късно от 1 октомври 2022 г.

6.4. КЕВР и РОЕОВ с Решение № Р-ВО-4 от 21 март 2024 г., съответно с Решение № Е-66 от 21 март 2024 г. са изменили „Окончателното съвместно решение“ по отношение прилагането на множители при изчислението на тарифата за краткосрочни капацитетни продукти и провеждането на пазарен тест за проучване на пазарния интерес за увеличение на капацитета на газопровода IGB.

7. С „Окончателното съвместно решение“, на „Ай Си Джи Би“ АД е предоставено освобождаване за срок от 25 години, считано от ДТЕ при условията посочени в Част 4 от „Окончателното съвместно решение“ от разпоредбите на: член 9 (отделяне на собствеността), член 32 (достъп на трети страни) за тази част от минималния капацитет, която е резервирана чрез Пазарния тест и за която са подписани споразумения за предварително разпределение на капацитет, и член 41.6, член 41.8 и член 41.10 (регулирани цени) от Директива 2009/73/ЕО.

8. С Решение № СН-1 от 01 юли 2022 г. КЕВР и с Решение № 593 от 01 юли 2022 г. РАЕ са сертифицирали „Ай Си Джи Би“ АД като независим преносен оператор.

9. Съгласно чл. 4.4., т. 1 от „Окончателното съвместно решение“ Ай Си Джи Би“ АД е длъжно не по-късно от 12 месеца преди датата на търговска експлоатация да представи на националните регулаторни органи на Р България и на Р Гърция за одобрение Мрежов кодекс за IGB. Също съгласно чл. 4.3, т. 1 от „Окончателното съвместно решение“, „Ай Си Джи Би“ АД се задължава, не по-късно от 3 месеца от приемане на решението, да представи за одобрение на Органите окончателната методология (Тарифен кодекс за IGB) за прилагане на Тарифата за IGB.

10. На 05.11.2018 г. „Ай Си Джи Би“ АД е представило на Органите за одобрение предложение за Тарифен кодекс за IGB (писмо с изх. № XI-01/05.11.2018 г. на „Ай Си Джи Би“ АД).

11. На 19.02.2019 г. „Ай Си Джи Би“ АД представя на Органите за одобрение проект на Мрежов кодекс на IGB, с писмо, озаглавено „Представяне на Мрежов кодекс на IGB, съгласно „Окончателното съвместно решение“ относно заявлението за освобождаване на „Ай Си Джи Би“ АД, издадено на 8 август 2018 г.“ (изх. № II-09/19.02.2019 г.), като окончателният проект е представен на 03.10.2019 г.

12. КЕВР и РАЕ с Решение № К-1 от 08 октомври 2019 г., съответно с Решение № 918 от 09 октомври 2019 г. са одобрили Мрежовият кодекс за IGB, който съдържа Тарифен кодекс на IGB – приложение А.

13. КЕВР и РАЕ с Решение № К-1 от 30 септември 2022 г., съответно с Решение № 743 от 29 септември 2022 г., са приели Съвместно решение за одобряване на изменение на Мрежовия кодекс на IGB и на неговите приложения.

14. С писмо с изх. № VII-03 от 03.07.2026 г. (вх. № Е-15-59-10 от 03.07.2026 г. на КЕВР и вх. № I-419339 от 03.07.2026 г. на РОЕОВ), „Ай Си Джи Би“ АД е предложило изменение на Тарифния кодекс на IGB, който е приложение А към Мрежовия кодекс на IGB, а именно: чл. 7 „Цена за резервиране“ да бъде изменен, както следва:

1. В т. 7.1. думата „годишни“ се заменя с „всички“;

2. Точки от 7.2. до 7.4. се заличават.

По този начин, от действащата норма на чл. 7 от Тарифния кодекс на IGB се заличават разпоредбите, които регламентират прилагането на коефициенти към цената за резервиране на тримесечен капацитет в размер на 1.1, съответно на месечен капацитет в размер на 1.2, съответно на дневен капацитет в размер на 1.3, съответно на капацитет в рамките на деня в размер на 1.4. Това, като резултат води до прилагане на коефициент в размер на 1 за тримесечни, месечни, дневни и в рамките на деня стандартни капацитетни продукти съответно до една и съща цена за всички стандартни капацитетни продукти.

15. Дружеството е обосновоало исканото изменение с поети ангажименти по Пътната карта за дългосрочно решение за повишаване на търговската привлекателност на Трансбалканския маршрут и за гарантиране на доставките на газ за Р Украйна, изготвена от операторите на газопреносни мрежи на Р България – „Булгартрансгаз“ ЕАД, на Р Гърция – DESFA SA, на Р Румъния – Transgaz S.A., на Р Молдова – VestMoldTransgaz SRS, на Р Украйна – Gas TSO of Ukraine, както и оператора на IGB – „Ай Си Джи Би“ АД. Ангажиментът на последното по пътната карта е да поиска от регулаторните органи на Р България и Р Гърция да не се прилагат коефициенти към цените за резервиране на краткосрочни капацитетни продукти. Това, според „Ай Си Джи Би“ АД ще увеличи конкурентоспособността на маршрута за пренос на природен газ от Р Гърция към Р България, Р Румъния, Р Молдова и Р Украйна.

16. Измененията на чл. 7 от Тарифния кодекс на IGB са подложени на консултация с настоящи и бъдещи ползватели на междусистемния газопровод от двата НРО, КЕВР в периода 15.07.2026 г. – 05.08.2026 г. и РОЕОВ в периода 30.07.2026 г. – 21.07.2026 г.

17. Съгласно чл. 14, ал. 1 от Закона за енергетиката, КЕВР провежда процедура за обществено обсъждане със заинтересованите лица при изготвянето на общи административни актове, предвидени в този закон и в Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги, както и по други въпроси от обществена значимост за развитие на енергийния сектор и на ВиК сектора. Предвид това, на 22.07.2026 г. КЕВР проведе обществено обсъждане на доклад относно изменение на Тарифен кодекс на IGB, приложение А към Мрежовия кодекс за междусистемен газопровод Гърция – България.

18. В рамките на проведените от КЕВР консултация и обществено обсъждане на предложените от „Ай Си Джи Би“ АД измененията на Тарифния кодекс на IGB е получено едно писмено становище от „Булгаргаз“ ЕАД (вх. № Е-15-59-10 от 27.07.2026 г.).

19. В рамките на проведената от РОЕОВ консултацията на предложените от „Ай Си Джи Би“ АД измененията на Тарифния кодекс на IGB е получено едно писмено становище от DEPA Commercial S.M.S.A. (вх. № I-421599 от 11.08.2026 г.), с искане да не бъде оповестявано изложеното в него.

20. „Булгаргаз“ ЕАД е посочило, че така предоставения подход за формиране на тарифите от „Ай Си Джи Би“ АД представлява дискриминация спрямо ползвателите, резервирали дългосрочен капацитет, като следва да бъде предвидено съответно намаление на цената за резервираня дългосрочен капацитет. „Ай Си Джи Би“ АД е представило становище (с писмо с вх. № Е-15-59-10 от 04.08.2026 г. на КЕВР) по отношение на горния коментар, като е посочило, че дългосрочните капацитетни продукти на ползвателите запазват своите съществени предимства по отношение на сигурността, предвидимостта и гарантирания достъп до инфраструктурата. Освен това ползвателите на дългосрочен капацитет могат също да имат пряка търговска полза от предложеното изменение, тъй като същите често резервират и краткосрочни капацитетни продукти за покриване на флукуации в търсенето над договорените дългосрочни капацитети. В допълнение „Ай Си Джи Би“ АД посочва, че бизнес моделът му е изграден върху договорените приходи от дългосрочния капацитет на освободените ползватели на мрежата и необоснованото намаляване на тарифите ще постави под риск финансовата устойчивост на дружеството и способността му да изпълнява своите дългосрочни задължения. Във всеки случай, ако премахването на множителите доведе до по-високо натоварване на IGB и съответни допълнителни приходи, тези приходи могат да се върнат на пазара чрез намаляване на тарифите или чрез Механизма за разпределение на печалбата, предвиден в „Окончателното съвместно решение“. В допълнение „Ай Си Джи Би“ АД отбелязва, че предложеното изменение не представлява самостоятелна инициатива на дружеството, а е част от координирани действия на всички газопреносни оператори по

Трансбалканския маршрут, заложили в съвместно разработена пътна карта за дългосрочно решение за повишаване на търговската привлекателност на маршрута и гарантиране на сигурността на доставките на природен газ за Р Украйна.

II. КЕВР и РОЕОВ са направили оценка на предложението на „Ай Си Джи Би“ АД относно предложеното изменение на Тарифен кодекс на IGB, приложение А към Мрежовия кодекс за междусистемен газопровод Гърция – България и са стигнали до следните заключения:

Горепосочените изменения на Тарифния кодекс на IGB са в съответствие с Регламент (ЕС) 2017/460 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно хармонизирани структури на тарифите за пренос на газ и по-конкретно с чл. 13, пар. 1 от същия, съгласно който стойностите на множителите, е както следва:

- за тримесечни и месечни стандартни капацитетни продукти е не по-малка от 1 и не по-голяма от 1,5;
- за дневни и в рамките на деня стандартни капацитетни продукти е не по-малка от 1 и не по-голяма от 3, като в надлежно обосновани случаи съответните множители могат да имат стойности по-малки от 1, но по-големи от 0, или съответно стойности по-големи от 3.

Горепосочените изменения на Тарифния кодекс на IGB са в съответствие с Пътна карта за дългосрочно решение за повишаване на търговската привлекателност на Трансбалканския газопровод и за гарантиране на доставките на газ за Украйна, разработената от операторите на газопреносни мрежи на Р България – „Булгартрансгаз“ ЕАД, Р Гърция – DESFA SA, Р Румъния – Transgaz SA, Р Молдова – VestMoldTransgaz SRS, Р Украйна – Gas TSO of Ukraine, както и оператора на междусистемния газопровод Р Гърция – Р България – „Ай Си Джи Би“ АД (Пътната карта). Както е отбелязано от Генерална дирекция „Енергетика“ към Европейската комисия (писмо с вх. № Е-12-00-96#1 от 31.03.2026 г. на КЕВР и писмо с вх. № -414167 от 03.04.2026 г. на РОЕОВ) посочва, че Пътната карта отразява споделян ангажимент за регионална енергийна сигурност, интеграция и диверсификация на пазара на природен газ, при който целия процес на определяне на действията на операторите на газопреносните мрежи е подкрепен от Европейската комисия и реализиран при активното участие на координатора на Енергийната свързаност на Централна и Югоизточна Европа за региона. В тази връзка, Генерална дирекция „Енергетика“ към Европейската комисия приканва регулаторните органи да предприемат действия за своевременно предоставяне на съответните регулаторни одобрения при спазване на принципите на прозрачност и пазарна ефективност, предвид необходимостта от засилване на използването и укрепване на ролята на Трансбалканския газопровод с оглед енергийната сигурност на европейските държави. Пътната карта отразява координирания подход на операторите на газопреносни мрежи за осигуряване на конкурентноспособност на съществуващата регионална инфраструктура, сигурност и икономическа ефективност на доставките на природен газ при съответствие със законодателството на Европейския съюз.

Освен това се взема предвид, че след коментар от страна на Европейската комисия първоначалното решение за освобождаване не предвижда множители за краткосрочни капацитетни продукти, което впоследствие е изменено в тази насока.

КЕВР и РОЕОВ са взели предвид резултатите от проведените консултации със заинтересованите страни. Полученото становище на „Булгаргаз“ ЕАД е разгледано и обсъдено, като изложените в него аргументи не дават основание за извода, че предложеното изменение нарушава принципите на недискриминация и равнопоставеност на ползвателите.

С оглед всички изложени по-горе факти и аргументи, се приема, че предложените от „Ай Си Джи Би“ АД изменения на Тарифния кодекс на IGB, който е приложение А към Мрежовия кодекс за междусистемен газопровод Гърция – България, са целесъобразни.

III. Въз основа на горепосочените аргументи, в рамките на своите правомощия регулаторните органи на Република България и Република Гърция:

Одобряват, предложените от „Ай Си Джи Би“ АД изменения в чл. 7 от Тарифния кодекс на IGB, който е приложение А към Мрежовия кодекс за междусистемен газопровод Гърция – България, както следва:

- 1. В т. 7.1. думата „годишни“ се заменя с „всички“;**
- 2. Точки от 7.2. до 7.4. се заличават.**